

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
КАФЕДРА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ,
ІНФОРМАЦІЙНОГО ТА КОРПОРАТИВНОГО ПРАВА**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи
та міжнародної співпраці
Львівського національного університету
імені Івана Франка док. Різник С. В.

_____ 20 __ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РЕЧОВЕ ПРАВО.

галузь знань **08 «Право»**
спеціальність **081 «Право»**
вибіркова дисципліна
юридичний факультет

Львів 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Речове право» для студентів за галуззю знань 08 «Право»

Розробник:

Мартин Володимир Михайлович – к.ю.н., доцент кафедри інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права, кандидат юридичних наук.

Гринчак Ірина Володимирівна – к.ю.н., асистент кафедри інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права, кандидат юридичних наук.

1.ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3.5	Галузь знань 08 «Право»	Вибіркова	
	Спеціальність 081 «Право»	Рік підготовки:	
		2-й	2-й
Загальна кількість годин 105	Освітньо-професійна програма ОС Бакалавра	Семестр	
		4-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 5,5		Лекції	
		16 год.	6 год.
		Практичні	
		16 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		73 год.	95 год.
		Вид контролю: залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 2,75

Мова навчання: українська

Речове право України передбачає опанування студентами юридичного факультету теоретичних знань та формування у студентів практичних умінь та навичок щодо самостійного розв'язання практичних проблем, пов'язаних із правами на речі(майно), забезпечення ефективного захисту речових прав та законних інтересів учасників цивільних відносин, правильного застосування норм в інституту речового права..

Спецкурс «Речове право» розрахований на студентів юридичного факультету з метою засвоєння ними наукових положень, положень національного законодавства, набуття навичок застосування законодавчих положень у практичній діяльності. Спецкурс вивчається з метою забезпечення професійної підготовки студентів та передбачає засвоєння студентами теоретичних та практичних знань в галузі правового

регулювання відносин власності та речових прав на чуже майно. Практичні заняття з речового права мають на меті навчити студентів розуміти зміст норм інституту речове право та правильно їх застосовувати на практиці.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є законодавство України, яке регулює відносини речові відносини.

Завданнями спецкурсу є: ознайомити студентів з основними проблемами науки речове права та основними джерелами, необхідними для його вивчення; ознайомити з принципами речового права і навчити використовувати їх зміст при вирішенні конкретних правових питань; навчити застосовувати теоретичні положення на практиці; розкрити питання механізму захисту суб'єктами речових правовідносин своїх прав та інтересів; вивчення основних підстав та порядку виникнення речового права користування чужим майном, суперфіцію, емфітевзису, набуття права власності на майно тощо.

Міждисциплінарні зв'язки: для всестороннього засвоєння спецкурсу «Речове право» необхідні знання таких дисциплін, як загальна теорія права, господарське, цивільне, адміністративне, фінансове, земельне, міжнародне приватне право та ін. В межах перелічених дисциплін вивчаються відповідно такі питання: поняття системи права і системи законодавства, джерела права, поняття правовідношень і підстав їх виникнення, майнові відносини господарюючих суб'єктів, земельні правовідносини, особисті немайнові і майнові права та інтереси учасників цивільних відносин, система органів державного управління та форми і засоби їх впливу на інших суб'єктів права, основи правового режиму майна та бухгалтерського обліку і т.д.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен вміти:

- використовувати знання з речового права у вирішенні практичних завдань;

- застосовувати принципи та норми речового права; дати юридичну оцінку речовим правовідносинам; тлумачити норми чинного законодавства України та використовувати роз'яснення судових та інших органів у процесі застосування норм речового права;

- складати документи, що опосередковують реалізацію речових прав учасниками цивільних відносин; - вирішувати справи, пов'язані з охороною та захистом речових прав учасниками цивільних відносин;

- вміти скласти проект договору про встановлення сервітуту, емфітевзису, суперфіцію; складати проекти рішень суду;

- знаходити необхідні правові норми у актів цивільного законодавства для застосування у конкретній практичній ситуації.

Очікується, що студенти набудуть окремі практичні компетентності:

- СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів приватного права щодо оволодіння фундаментальними знаннями стосовно правової природи інститутів промислової власності, вміння розмежовувати способи правової охорони відповідних інститутів.

- СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію. Уміти аналізувати позовні заяви, скарги, судові рішення на предмет відповідності вимогами законодавства в сфері інтелектуальної власності. Розвинути навички підготовки правових висновків та консультацій щодо проблемних ситуацій, пов'язаних із правовою охороною прав суб'єктів інтелектуальних правовідносин.

- СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур цивільного, господарського, адміністративного судочинства в Україні при вирішенні спорів щодо захисту прав в сфері патентного права, комерційних позначень, об'єктів з локальною новизною, результатів селекційних досягнень.

- СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності із використанням норм цивільного права, цивільного-процесуального права, господарського права, господарсько-процесуального права, ІТ та інформаційного права тощо.

- СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів при вирішенні спорів, пов'язаних із охороною прав промислової власності. Оцінювати та аналізувати діяльність патентних повірених при представництві інтересів клієнтів.

- СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості. Опанувати компетентності, пов'язані із підготовкою проектів судових рішень за результатами розгляду спорів щодо захисту прав та інтересів особи у разі порушення інтелектуальних прав.

- Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи щодо доцільності використання тих чи інших форм охорони прав промислової власності.

- Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження з метою формування

навичок щодо обрання найбільш оптимальних та ефективних форм та способів захисту прав промислової власності.

- Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності щодо аналізу окремих інститутів промислової власності із використанням відкритих баз даних у мережі Інтернет, відповідних реєстрів, інформаційних матеріалів Національного органу інтелектуальної власності тощо.

- Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг щодо правової охорони промислової власності, зокрема із використанням судових реєстрів іноземних держав, міжнародних реєстрів об'єктів інтелектуальної власності. Уміти надавати консультації щодо захисту патентних прав, прав інтелектуальної власності на комерційні позначення, результати селекційних досягнень та об'єкти з локальною новизною із використанням дистанційних форм комунікації.

- Використовувати передові знання і методики в сфері охорони інтелектуальної власності у процесі правотворення та правозастосування інститутів приватного права.

- Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу, враховуючи положення та вимоги Угоди про асоціацію із необхідністю вироблення практичних навичок щодо вдосконалення механізмів правової охорони промислової власності в Україні.

- Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів інтелектуального права з метою систематизації та уніфікації форм правової охорони промислової власності.

- Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування шляхом вироблення навичок із підготовки та оформлення заяв, клопотань, претензій необхідних для швидкого та оперативного реагування на факти порушення прав в сфері інтелектуальної власності.

- Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності (діяльність в сфері представництва захисту прав інтелектуальної власності, патентних повірених, юрисконсультів, суддів тощо)

3. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1 Речове право.

ТЕМА 1: ПОНЯТТЯ, ВИДИ ТА ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РЕЧОВИХ ПРАВ.

Поняття та види речових прав. Історія становлення інституту речових прав у сучасному цивільному праві України. Види речових прав. Основні особливості речових прав. Об'єкти речових прав.

Речові права на чуже майно. Види речових прав на чуже майно за законодавством України. Особливості речових прав на чуже майно (похідний характер, «обмежений» зміст та ін).

Речові права у сучасних зарубіжних правових системах.

ТЕМА 2. ПРАВО ВЛАСНОСТІ.

Поняття, правова природа та місце права власності в системі речових прав. Суб'єкти та об'єкти права власності. Зміст права власності. Юридичні підстави виникнення права власності. Момент виникнення права власності. Зміст правоможностей власника (права володіння, права користування та права розпорядження). Припинення права власності. Межі здійснення права власності. Обмеження права власності. Види обмежень права власності. Обтяження власності.

ТЕМА 3. ВОЛОДІННЯ. ПРАВО ВОЛОДІННЯ.

Поняття та зміст володіння. Види володіння. Об'єкти володіння. Презумпція правомірності володіння, її правове та соціальне значення. Право володіння. Право володіння чужим майном. Підстави виникнення та припинення володіння та права володіння.

ТЕМА 4. ПРАВО КОРИСТУВАННЯ ЧУЖИМ МАЙНОМ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ.

Поняття користування та права користування. Зміст права користування. Види права користування. Юридичні форми права користування чужим майном. Речово-правові види права користування чужим майном. Юридична природа права користування чужим майном за сервітутом. Право користування чужим майном за зобов'язальним правом. Спеціальні підстави виникнення права користування чужим майном.

ТЕМА 5. СЕРВІТУТИ (ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА).

Поняття та види сервітутів («прав користування чужим майном»). Підстави виникнення сервітутів за законодавством України. Структура та елементи сервітутних правовідносин. Особливості договорів про встановлення сервітутів. Істотні умови та форма договору про

встановлення сервітуту. Встановлення сервітутів судом. Зміст права сервітутного користування. Земельні сервітути. Особисті сервітути. Види земельних та особистих сервітутів. «Публічні» та «приватні» сервітути. «Негативні» сервітути. Підстави припинення земельних та особистих сервітутів за законодавством України..

ТЕМА 6. ЗЕМЕЛЬНІ СЕРВІТУТИ.

Правове регулювання сервітутного землекористування. Види земельних сервітутів. Строкові земельні сервітути. Зміст земельних сервітутів. Підстави виникнення та припинення земельних сервітутів. Правові наслідки припинення земельного сервітуту. Правова природа права загального водокористування. Водні сервітути. Види та правова природа «права постійного користування лісами». Лісові сервітути.

ТЕМА 7. ОСОБИСТІ СЕРВІТУТИ. ЖИТЛОВІ СЕРВІТУТИ.

Поняття та види особистих сервітутів. Особливості особистих сервітутів.

Житлові сервітути та їх види. Підстави виникнення житлових сервітутів. Особливості та зміст сервітутного користування чужим житлом.

Правова природа та зміст права дітей на користування житлом батьків. Захист та охорона права дітей на користування житлом батьків. Право членів сім'ї власника житла на користування цим житлом.

Правова природа, зміст та особливості права користування житловим будинком, квартирою або іншим рухомим та нерухомим майном, одержане за заповідальним відказом. Підстава виникнення права користування чужим житлом за заповідальним відказом.

Зміст та правова природа прав членів житлово-будівельних кооперативів на квартири.

ТЕМА 8. ПРАВО КОРИСТУВАННЯ ЧУЖОЮ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ ДЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПОТРЕБ (ЕМФІТЕВЗИСА).

Поняття та правова природа права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзиса). Підстави виникнення права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб. Форма, зміст та особливості договору про встановлення права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб. Права землекористувача (емфітевта) та їх юридична природа. Підстави припинення права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзиса). Правові наслідки припинення права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзиса).

ТЕМА 9. ПРАВО КОРИСТУВАННЯ ЧУЖОЮ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ ДЛЯ ЗАБУДОВИ (СУПЕРФІЦІЙ).

Правова природа та зміст права користування чужою земельною ділянкою для забудови (суперфіцій). Підстави виникнення права користування чужою земельною ділянкою для забудови. Форма, зміст та особливості договору про встановлення права забудови. Права та обов'язки землекористувача (суперфіціарія). Підстави припинення права забудови. Правові наслідки припинення права користування чужою земельною ділянкою для забудови.

ТЕМА 10. ПРАВО ГОСПОДАРСЬКОГО ВІДАННЯ. ПРАВО ОПЕРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ.

Історія виникнення і становлення інститутів права господарського відання і права оперативного управління у сучасному праві України. Суб'єкти права господарського відання і права оперативного управління. Зміст права господарського відання. Зміст права господарського управління.

Правовий режим майна державних підприємств та організацій. Правовий режим майна комунальних підприємств та організацій.

Розпорядження майном, яке належить суб'єкту на праві господарського відання або оперативного управління.

ТЕМА 11. ПРАВО ОРЕНДИ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ. ПРАВО ПОСТІЙНОГО КОРИСТУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ.

Поняття та юридична природа права оренди земельної ділянки. Підстави виникнення права оренди земельної ділянки. Суб'єкти права оренди земельної ділянки. Зміст права оренди земельної ділянки.

Поняття та юридична природа права постійного користування земельною ділянкою. Суб'єкти права постійного користування земельною ділянкою. Підстави виникнення та зміст права постійного користування земельною ділянкою.

ТЕМА 12. ПРАВО КОРИСТУВАННЯ (НАЙМ, ОРЕНДА) БУДІВЛЕЮ АБО ІНШОЮ КАПІТАЛЬНОЮ СПОРУДОЮ.

Поняття та юридична природа права користування (найму, оренди) будівлею або іншою капітальною спорудою. Підстави виникнення права користування будівлею або іншою капітальною спорудою. Суб'єкти права користування будівлею або іншою капітальною спорудою. Поняття та види будівель та споруд. Зміст права користування будівлею або іншою капітальною спорудою. Підстави та правові наслідки припинення права користування будівлею або іншою капітальною спорудою.

ТЕМА 13. ДОВІРЧА ВЛАСНОСТІ.

Поняття, зміст та юридична природа довірчої власності. Суб'єкти права довірчої власності (довірчі власники). Правовий статус довірчого власника. Підстави виникнення права довірчої власності за законодавством України. Правова природа та зміст довірчого управління майном.

ТЕМА 14. ЗАСТАВА.

Поняття та правова природа застави. Підстави виникнення застави. Зміст заставних правовідносин. Зміст речових правоможностей заставодержателя на заставлене майно. Права заставодержателя на звернення стягнення на заставлене майно.

ТЕМА 15. ДЕРЖАВНА РЕЄСТРАЦІЯ РЕЧОВИХ ПРАВ.

Правове та соціальне значення державної реєстрації речових прав. Засади державної реєстрації прав (достовірність, публічність, обов'язковість, черговості та ін.)

Система органів державної реєстрації прав.

Порядок проведення державної реєстрації прав та їх обтяжень. Вимоги до документів, що подаються для державної реєстрації прав та їх обтяжень. Підстави для державної реєстрації прав та їх обтяжень. Державна реєстрація прав у разі поділу або виділу частки з об'єкта нерухомого майна та об'єднання об'єктів нерухомого майна. Відмова у державній реєстрації прав та їх обтяжень.

Надання інформації про державну реєстрацію прав.

ТЕМА 16. ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ТА ОХОРОНА РЕЧОВИХ ПРАВ.

Захист та охорона речових прав. Юридичне значення державної реєстрації речових прав у забезпеченні їх охорони та захисту.

Речово-правові способи захисту права власності та інших речових прав. Віндикація. Негаторний позов. Позов про виключення майна з акту опису. Позов про визнання речового права.

Зобов'язально-правові та інші способи захисту права власності та інших речових прав.

Підстави та порядок відшкодування майнової шкоди заподіяної порушенням речових прав. Відшкодування моральної шкоди заподіяної порушенням речових прав.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усьо год	у тому числі					Усьог о	у тому числі				
		л	п	Ла б	інд	Ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. РЕЧОВЕ ПРАВО.												
ТЕМА 1: ПОНЯТТЯ, ВИДИ ТА ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РЕЧОВИХ ПРАВ.		2	2			6		1				6
ТЕМА 2. ПРАВО ВЛАСНОСТІ.		2	2			6		1				6
ТЕМА 3. ВОЛОДІННЯ. ПРАВО ВОЛОДІННЯ.			2			6						6
ТЕМА 4. ПРАВО КОРИСТУВАННЯ ЧУЖИМ МАЙНОМ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ.						6		1				6
ТЕМА 5. СЕРВІТУТИ (ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА).						6		1				6
ТЕМА 6. ЗЕМЕЛЬНІ СЕРВІТУТИ.		1	1			6						6
ТЕМА 7. ОСОБИСТІ СЕРВІТУТИ. ЖИТЛОВІ СЕРВІТУТИ.		1	1			6						6
ТЕМА 8. ПРАВО КОРИСТУВАННЯ ЧУЖОЮ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ ДЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПОТРЕБ (ЕМФІТЕВЗИСА).		1	1			6		1				6
ТЕМА 9. ПРАВО КОРИСТУВАННЯ ЧУЖОЮ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ ДЛЯ ЗАБУДОВИ (СУПЕРФІЦІЙ).		1	1			3		1	1			6
ТЕМА 10. ПРАВО ОРЕНДИ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ. ПРАВО ПОСТІЙНОГО КОРИСТУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ.		1				5		1				6
ТЕМА 11. ПРАВО ГОСПОДАРСЬКОГО ВІДАННЯ. ПРАВО ОПЕРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ.		1				3		1				6
ТЕМА 12. ПРАВО КОРИСТУВАННЯ (НАЙМ, ОРЕНДА) БУДІВЛЕЮ АБО ІНШОЮ КАПІТАЛЬНОЮ СПОРУДОЮ.		1				5		1				6

ТЕМА 13. ДОВІРЧА ВЛАСНОСТІ.		1			5					6
ТЕМА 14. ЗАСТАВА.					3					6
ТЕМА 15. ДЕРЖАВНА РЕЄСТРАЦІЯ РЕЧОВИХ ПРАВ.		2	3		3					6
ТЕМА 16. ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ТА ОХОРОНА РЕЧОВИХ ПРАВ.		2	3		3					5
Усього годин		16	16		73		6	4		95

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денне)	Кількість годин (заочне)
1	ТЕМА 1: ПОНЯТТЯ, ВИДИ ТА ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РЕЧОВИХ ПРАВ.	2	1
2	ТЕМА 2. ПРАВО ВЛАСНОСТІ.	2	
3	ТЕМА 3. ВОЛОДІННЯ. ПРАВО ВОЛОДІННЯ.	2	
4	ТЕМА 4. ПРАВО КОРИСТУВАННЯ ЧУЖИМ МАЙНОМ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ.		
5	ТЕМА 5. СЕРВІТУТИ (ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА).		
6	ТЕМА 6. ЗЕМЕЛЬНІ СЕРВІТУТИ.	1	1
7	ТЕМА 7. ОСОБИСТІ СЕРВІТУТИ. ЖИТЛОВІ СЕРВІТУТИ.	1	
8	ТЕМА 8. ПРАВО КОРИСТУВАННЯ ЧУЖОЮ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ ДЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПОТРЕБ (ЕМФІТЕВЗИСА).	1	
9	ТЕМА 9. ПРАВО КОРИСТУВАННЯ ЧУЖОЮ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ ДЛЯ ЗАБУДОВИ (СУПЕРФІЦІЙ).	1	
10	ТЕМА 10. ПРАВО ОРЕНДИ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ. ПРАВО ПОСТІЙНОГО КОРИСТУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ.		
11	ТЕМА 11. ПРАВО ГОСПОДАРСЬКОГО ВІДАННЯ. ПРАВО ОПЕРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ.		1
12	ТЕМА 12. ПРАВО КОРИСТУВАННЯ (НАЙМ, ОРЕНДА) БУДІВЛЕЮ АБО ІНШОЮ КАПІТАЛЬНОЮ СПОРУДОЮ.		
13	ТЕМА 13. ДОВІРЧА ВЛАСНОСТІ.		
14	ТЕМА 14. ЗАСТАВА.		
15	ТЕМА 15. ДЕРЖАВНА РЕЄСТРАЦІЯ РЕЧОВИХ ПРАВ.	3	
16	ТЕМА 16. ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ТА ОХОРОНА РЕЧОВИХ ПРАВ.	3	1
	УСЬОГО ГОДИН	16	4

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Назви теми	Кількість годин (денне)	Кількість годин (заочне)
ТЕМА 1: ПОНЯТТЯ, ВИДИ ТА ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РЕЧОВИХ ПРАВ.	6	6
ТЕМА 2. ПРАВО ВЛАСНОСТІ.	6	6
ТЕМА 3. ВОЛОДІННЯ. ПРАВО ВОЛОДІННЯ.	6	6
ТЕМА 4. ПРАВО КОРИСТУВАННЯ ЧУЖИМ МАЙНОМ ЗА	6	6

	ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ.		
	ТЕМА 5. СЕРВІТУТИ (ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА).	6	6
	ТЕМА 6. ЗЕМЕЛЬНІ СЕРВІТУТИ.	6	6
	ТЕМА 7. ОСОБИСТІ СЕРВІТУТИ. ЖИТЛОВІ СЕРВІТУТИ.	6	6
	ТЕМА 8. ПРАВО КОРИСТУВАННЯ ЧУЖОЮ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ ДЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПОТРЕБ (ЕМФІТЕВЗИСА).	6	6
	ТЕМА 9. ПРАВО КОРИСТУВАННЯ ЧУЖОЮ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ ДЛЯ ЗАБУДОВИ (СУПЕРФІЦІЙ).	3	6
	ТЕМА 10. ПРАВО ОРЕНДИ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ. ПРАВО ПОСТІЙНОГО КОРИСТУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ.	5	6
	ТЕМА 11. ПРАВО ГОСПОДАРСЬКОГО ВІДАННЯ. ПРАВО ОПЕРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ.	3	6
	ТЕМА 12. ПРАВО КОРИСТУВАННЯ (НАЙМ, ОРЕНДА) БУДІВЛЕЮ АБО ІНШОЮ КАПІТАЛЬНОЮ СПОРУДОЮ.	5	6
	ТЕМА 13. ДОВІРЧА ВЛАСНОСТІ.	5	6
	ТЕМА 14. ЗАСТАВА.	3	6
	ТЕМА 15. ДЕРЖАВНА РЕЄСТРАЦІЯ РЕЧОВИХ ПРАВ.	3	6
	ТЕМА 16. ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ТА ОХОРОНА РЕЧОВИХ ПРАВ.	3	5
	УСЬОГО ГОДИН	73	96

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У ході викладання навчальної дисципліни підлягають використанню методи, спрямовані на:

- формування у студентів інтересу до пізнавальної діяльності й відповідальності за навчальну працю;
- забезпечення мисленнєвої діяльності (індуктивного, дедуктивного, репродуктивного й пошукового характеру);
- а також методи, пов'язані з контролем за навчальною діяльністю студентів.

Серед методів навчання, зокрема, підлягають застосуванню наступні: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, спостереження, практичне заняття.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Методи проведення поточного контролю під час навчальних занять визначаються кафедрою і здійснюються шляхом усного опитування студентів, проведення контрольних робіт, виконання завдань та вирішення задач із практичних проблем. Проміжний контроль здійснюється шляхом проведення модуля (модульний контроль). Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання шляхом проведення іспиту. Форма проведення іспиту – письмова, усна, тестова тощо - затверджується кафедрою.

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Модуль 1. «Речове право»							Іспит	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	50	100
7	8	7	7	7	7	7		

Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS

<i>Оцінка в балах</i>	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Визначення</i>	<i>За національною шкалою</i>
			<i>Екзаменаційна оцінка</i>
90 – 100	A	<i>Відмінно</i>	<i>Відмінно</i>
81-89	B	<i>Дуже добре</i>	<i>Добре</i>
71-80	C	<i>Добре</i>	
61-70	D	<i>Задовільно</i>	
51-60	E	<i>Достатньо</i>	<i>Задовільно</i>
0-50	FX	<i>Незадовільно з правом перескладання</i>	<i>Незадовільно</i>
0-50	F	<i>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>	<i>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

90-100 балів (зараховано) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні нормативно-правових актів, судової практики та спеціальної літератури. Прояви уміння застосування набути знання до конкретних суспільно-економічних ситуацій та здібності аналізу джерел вивчення даного курсу.

81-89 балів (зараховано) - виставляється студенту, який дав не цілком повну але правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні.

71-80 балів (зараховано) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь, але не на всі питання, або відповідь не базується на всіх складових джерелах вивчення. Тобто знав нормативно-правовий акт та судову практику але не знав інформації, що міститься у спеціальній літературі, чи інформації, яка міститься у інших джерелах. Однак у підсумку його відповідь повинна базуватись не менше ніж на двох базових джерелах.

61-70 балів (зараховано) - виставляється студенту, який не дав вичерпної детальної відповіді на питання контрольних завдань і яка базується тільки на одному із рекомендованих джерел вивчення матеріалу.

51-60 балів (зараховано) - виставляється студенту, який не дав вичерпної (зараховано) відповіді на питання контрольних завдань та не може назвати джерела інформації навчальної дисципліни.

0-50 балів (незадовільно) - виставляється студентові, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною юридичною літературою.

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ:

1. Конституція України.
2. Цивільний кодекс України.
3. Земельний кодекс України.
4. Житловий кодекс України.
5. Сімейний кодекс України.
6. Кодекс України про надра.
7. Лісовий кодекс України.
8. Водний кодекс України.
9. Закон України від 1 липня 2004 р. «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обмежень» // Відомості Верховної Ради. – 2004. – № 51. – ст. 533.
10. Закон України «Про внесення змін до Лісового кодексу України». // Відомості Верховної Ради України, 2006, № 21, ст.170.
11. Закон України від 2 жовтня 1992 р. «Про заставу» // Відомості Верховної Ради України. – 1992. - № 47. - с. 642
12. Закон України «Про іпотеку» від 05.06.2003р. // ВВР. 2003. № 38. ст.313.
13. Закон України від 22 травня 2003 року «Про землеустрій» // Відомості Верховної Ради, 2003, №36, ст.282.
14. Закон України «Про кооперацію» // Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 5, ст. 35.
15. Тимчасове положення про порядок реєстрації прав власності на нерухоме майно. Затв. Наказом Міністерства юстиції України від 7 лютого 2003 року № 7/5.
16. Перелік правовстановлюючих документів, на підставі яких проводиться реєстрація прав власності на об'єкти нерухомого майна. Додаток 1 до пункту 2.1 Тимчасового положення про порядок реєстрації прав власності на нерухоме майно. Затв. Наказом Міністерства юстиції України від 7 лютого 2003 року № 7/5.
17. Закон України від 7 лютого 1991 р. «Про власність» // Відомості Верховної Ради України. – 1991. - № 20. – Ст. 249. (Закон втратив чинність на підставі Закону № 997-V від 27.04.2007, ВВР, 2007, № 33, ст.440.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Азімов Ч. Сервітути в цивільному праві України // Вісник Академії правових наук України. - 2000. - №1. - С. 107-114.
2. Бартошек М. Римское право (понятия, термины, определения) / Пер. с чешск. – М.: Юрид. лит., 1989. – 448 с.
3. Гончаренко М.Б. Речові права на нерухомість. Автореф. дис. к.ю.н. – Х., 1999. – 21 с.
4. Гутьєва В. В. Емфітевзис у римському праві та його рецепція у праві України. Автореф. дис. канд. юрид. наук. – Львів, 2003. – 19 с.
5. Дзера І. Цивільно-правові засоби захисту права власності. – К., 2001.
6. Дзера О. В. Право власності в Україні: Навч. посіб. / За заг. ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової. – К.: Юрінком Інтер, 2000. – 816 с.
7. Дзера О. В. Розвиток права власності громадян в Україні. Монографія. – К.: Вентурі, 1996. – 272 с.
8. Дністрянський С. Речові права. – Прага, 1923. – 204 с.
9. Житлове право України: Навч. посіб. / М. К. Галянтич, Г. І. Коваленко. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 480 с.
10. Загорулько О. А. Заклад як речовий спосіб забезпечення виконання зобов'язань. Автореф. дис. канд. юрид. наук. – Харків, 1997. – 20 с.
11. Земельний кодекс України. Коментар. – Харків, 2002.
12. Зобків М. Емфітевза греко-римського права. Аграрно-правна студія // Часопис правничий і економічний. – Львів, 1902. – Т. 4/5. – С. 1-40.
13. Ігнатенко В. Заповідальний відказ і заповідальне покладення як види позадоговірних зобов'язань // Підприємництво, господарство і право. – 2003. – №6. – С. 17-20.
14. Коротюк О. В. Державний реєстр речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень. Алгоритм роботи нотаріуса: практ. посіб. Київ: ОВК, 2016, 120 с.
15. Криницька Н. Державний реєстр обтяжень рухомого майна для нотаріусів та пересічних громадян // Науково-практичний журнал Української нотаріальної палати «Нотаріат для вас» №11, листопад 2006 року).
16. Кулинич П. Ф. Право земельного сервітуту: поняття, види та порядок реалізації.
17. Мартин В. М. Право користування чужою земельною ділянкою для забудови (суперфіцій) // Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України. Збірник наукових статей. Вип. XIII. – Івано-Франківськ: Плай. 2004. – С. 100-105.
18. Мартин А. Г., Тихенко О. В. Реєстрація прав власності на землю: навчальний посібник. К: Медінформ, 2016. 408 с.

19. Майданик Р. А. Речове право: підручник / Р. А. Майданик. К: Алерта, 2019. 1102 с.
20. Михайленко О. Емфітевтичне право – традиція класичної цивілістики // Право України. – 2005. – № 6. – С. 44-47.
21. Михайленко О. О. Речово-правові обмеження права приватної власності за стародавнім римським та сучасним цивільним правом України. Автореф. дис. канд. юрид. наук. – Харків, 2003. – 20 с.
22. Музики Л.А. Проблеми права комунальної власності в Україні. –К. Атіка. 2006.
23. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України / За ред. В. М. Коссака). –К.: Істина, 2004. – 976 с.
24. Огоновський О. Система австрійського права приватного. Науки загальні і права річові. НТШ. – Львів, 1897. – 336 с.
25. Пересунько С. І. Право державної власності в Україні (історія, сучасність, перспективи). – Кіровоград: Єлисавет, 1998. – 297 с.
26. Підпригора О. А. Про деякі проблеми речового права в Україні // Основні напрямки реформи цивільного права в Україні. Збірник статей і матеріалів. Видання 2-ге, доповнене. – К., 1997. – С. 88-94.
27. Погрібний С. О. Володіння у цивільному праві: Монографія. – Одеса: Юридична література, 2002. – 280 с.
28. Простибоженко О. Емфітевзис і суперфіцій: сутність, ознаки та підстави виникнення // «Нотаріат Адвокатура Суд» – 2005 - № 13 (11) – С. 4-7.
29. Речове право: пріоритети та перспективи. Матеріали Київських правових читань. Київ, 22 березня 2019 року / Р. А. Майданик, Я. М. Романюк та ін., відп. ред. Р. А. Майданик. К: Алерта, 2019. 266 с.
30. Ромовська З. В. Українське цивільне право. Спадкове право: Підручник: – К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2009. – 264с.
31. Сокурєнко В. Власність – основа свободи. На шляху до правової держави. Вісник ЛДУ. –Львів, 1992.
32. Фурса С. Я., Фурса Є. І. Спадкове право. Теорія та практика. Навчальний посібник. – К.: Атіка, 2002. – 496 с.
33. Харченко Г. Г. Речові права: монографія. К.: Юрінком Інтер, 2015. 432с.
34. Яворська О.С. Правове регулювання відносин власності за цивільним законодавством України. –Київ. Атіка.-2008.

12. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Верховна Рада України

<http://www.rada.gov.ua>

Верховний Суд

<http://www.supreme.court.gov.ua>

Кабінет Міністрів України

<http://www.kmu.gov.ua>

Міністерство юстиції України

<http://www.minjust.gov.ua>

Інформаційно-пошукова системи по законодавству

«Ліга»: <http://www.liga.kiev.ua/>

<http://www.nau.kiev.ua/>

www.lawukraine.com

www.pravovik.com.ua

Єдиний державний реєстр судових рішень України

www.reyestr.court.gov.ua

Бази Укрпатенту

<http://uipv.org/ua/bases2.html>